

OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA UREDBE O JEDINIČNIM NAKNADAMA, KOREKTIVNIM KOEFICIJENTIMA I POBLIŽIM KRITERIJIMA I MJERILIMA ZA UTVRĐIVANJE POSEBNE NAKNADE ZA OKOLIŠ NA VOZILA NA MOTORNI POGON

Prijedlog Uredbe o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon sukladno članku 17. stavak 1. Zakona o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost („Narodne novine“, brojevi 107/2003 i 144/2012).

Posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon do sada su se obračunavale i plaćale u skladu s Uredbom o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon („Narodne novine“, broj 2/2004) na temelju rješenja kojeg donosi Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Na temelju navedene Uredbe iznos naknade ovisio je o kategoriji vozila te o vrsti motora i pogonskom gorivu, radnom obujmu ili snazi motora i starosti samog vozila, bez izravnog uzimanja u obzir emisija vozila.

Analizom raspona iznosa posebne naknade za najbrojniju kategoriju vozila, M1 (osobna vozila), proizlazi da se temeljem definiranih koeficijenata iz Uredbe, za gotovo sva osobna vozila plaća praktički jednak iznos naknade te se ne akceptira EU politika „*onečišćivač plaća*“ i temeljno načelo da onaj tko emitira veće emisije tj. više zagađuje, plaća i veću naknadu. Također s obzirom da je predmetna Uredba donesena u 2004. godini primjenom iste kroz vremenski period sustavno je zanemarivan tehnološki napredak i razvoj motora koji danas udovoljavaju najstrože ekološke kriterije i standarde emisija kojima se ograničavaju emisije.

Također, dosadašnji model nije uvažavao dugoročne ciljeve vezane uz smanjenje emisija CO₂ te je potrebno kroz novi način izračuna naknade uključiti i proaktivni pristup problemu emisija CO₂ iz prometa cestovnih motornih vozila.

Sukladno navedenom bazirajući se na načelu „onečišćivač plaća“ dosadašnji model naplate posebne naknade potrebno je nadograditi i obračun temeljiti na emisije CO₂ i onečišćujućih tvari u zrak iz motornih vozila.

S ciljem uključivanja i ostvarivanja prethodno navedenog izrađen je Prijedlog Uredbe o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon

Prijedlogom Uredbe, s jedne strane nastoji se ostvariti pravedniji način naplate naknade, poštujući princip tko više zagađuje, više plaća, a s druge strane cilj je da se izračun naknade temelji i na emisiji CO₂ i na emisijskoj razini vozila.

Iznos naknade koji u konačnici plaća obveznik plaćanja neće se značajno mijenjati, ali će biti pravednije raspoređen.

Cilj je i kroz ovu mjeru usmjeriti potražnju kupaca prema ekološki prihvatljivijim i štedljivijim vozilima.

Novi izračun odnosi se samo na vozila kategorije M1 (osobna vozila) iz razloga što se ostala vozila u pravilu ubrajaju u vozila koja su namijenjena za gospodarske svrhe, pa ih se sukladno EU praksi ne želi opterećivati dodatnim troškovima prilikom obračuna naknade.

Uredbom propisuju jedinične naknade i korektivni koeficijenti na temelju kojih se obavlja izračun posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon, te pobliži kriteriji i mjerila za utvrđivanje posebne naknade.

Uredba sadrži sljedeće glave:

I. Opće odredbe, II. Jedinična naknada - N_0 , III. Korektivni koeficijent - K_k , IV. Završne odredbe.

U glavi I. (članci 1. do 5.) daje se obrazloženje sadržaja uredbe, obveznici plaćanja posebne naknade te način izračuna,

Glava II. koja se odnosi na jediničnu naknadu N_0 odnosi se na članke 6. do 8. U navedenim člancima propisuje se način izračuna iste, kao i vrijednosti početne naknade (n_0) i korektivnog koeficijenta (k_0) koji je ovisan o godišnje prijađenom broju kilometara.

Glavom III. (članci 9. do 14.) definiran je korektivnog koeficijenta K_k i propisane je način izračuna za pojedine kategorije vozila.

Glava IV. (članak 15.) se odnosi završne odredbe u kojoj se propisuje rok stupanja na snagu Uredbe.

Provedba Uredbe neće zahtijevati osiguranje dodatnih sredstava u Državnom proračunu.